

IVARS KALVIŅŠ Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents <i>Curriculum vitae</i> Dzimis 1947. gada 2. jūnijā Izglītība un zinātniskie grādi 1991. g. <i>Dr.habil.chem.</i>, LZP 1988. g. ķīmijas zinātņu doktors, Ļeņingradas (Sanktpēterburga) valsts universitāte 1976. g. ķīmijas zinātņu kandidāts, LZA Koksnes ķīmijas institūts 1969. g. augstākā izglītība, ķīmiķis, Latvijas Valsts universitāte 1964. g. vidējā izglītība, Ogres 1. vidusskola	

Akadēmiskie un citi goda nosaukumi

- Vecākais zinātniskais līdzstrādnieks (1985. g.)
- Profesors (1994. g.)
- LZA īstenais loceklis (akadēmiķis) (1994. g.)
- Ukrainas Medicīnas Stomatoloģijas akadēmijas Goda akadēmiķis (2006. g.)
- RTU goda doktors (2007. g.)
- Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas īstenais loceklis (2012. g.)
- Taškentas Farmaceutiskā institūta goda profesors (2021. g.)

Apbalvojumi

- LLĶJS prēmijas laureāts zinātnē un tehnikā par darbu “C,N-Aizvietoto aziridīnu sintēze un īpašības” (1976. g.);
- Pirmā LPSR Zinātņu akadēmijas Prezidija prēmija par darbu ciklu “Jaunu pieeju izstrāde išēmiska miokarda metaboliskajai korekcijai ar bioķīmiskās farmakoloģijas metožu palīdzību” (1986. g.);
- LPSR Tautas saimniecības izstādes Pirmās pakāpes diploms par oriģināla, sintētiska pretvēža preparāta “Leakadīns” izstrādāšanu (1989. g.);
- LPSR Valsts prēmija zinātnē un tehnikā par darbu “Jaunas nostādnes pretvēža imunomodulatoru mērķtiecīgai sintēzei” (1989. g.);
- Dāvida Hieronīma Grindeļa medaļa par nopelniem zāļu sintēzē un izpētē (AS “[Grindeks](#)”, 1996. g.);
- Solomona Hillera medaļa par ieguldījumu medicīnas preparātu attīstībā (Latvijas Organiskās sintēzes institūts, 1997. g.);
- Osvalda Šmīdeberga medaļa (Tartu universitāte, 2001. g.);
- LZA Gustava Vanaga vārdbalva par darbu ciklu “Bioaktīvu mazmolekulāro NO-induktoru un donoru sintēze un izpēte” (2003. g.);

- Paula Valdena medaļa par izcilu ieguldījumu medicīniskās ķīmijas attīstībā Latvijā un darbu sēriju, kas veltīta jaunu pieeju izstrādei ārstniecisko līdzekļu radīšanā (RTU, 2003. g.);
- Starptautiskās reitingu akadēmijas “Zelta Fortūna” (sadarbībā ar Ukrainas pareizticīgo baznīcu) Sv. Georgija medaļa “Gods. Slava. Darbs” par sadarbību zinātnē (2004. g.);
- Latvijas Zinātņu akadēmijas un AS “[Grindeks](#)” Solomona Hillera balva par darbu ciklu “Oriģinālas darbības mehānisma citoprotektora mildronāta atklāšana, izstrāde un ieviešana klīniskajā praksē” (2005. g.);
- Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (WIPO) Zelta medaļa “Labākajam izgudrotājam” (2005. g.);
- Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks (TZO IV šķira) (2006. g.);
- LR Ministru kabineta balva par darbu kopu “Oriģinālu zāļu izstrāde un ieviešana klīniskajā praksē” (2006. g.);
- LZA Lielā medaļa par jaunu konkurētspējīgu ārstniecisku preparātu izveidošanu un inovatīvas ievirzes stiprināšanu Latvijas Organiskās sintēzes institūtā (2009. g.);
- LZA un Rīgas domes Rīgas balva “Par Rīgas medicīnas ķīmijas skolas izveidošanu un inovatīvu darbību oriģinālu ārstniecības līdzekļu radīšanā” (2010. g.);
- Latvijas Evaņģēliski Luteriskās baznīcas (LELB) apbalvojums “Uzticības vairogs” (2011. g.);
- LR Ministru kabineta atzinības raksts “Par būtisku ieguldījumu medicīnas ķīmijas pētījumu attīstībā Latvijā un pretvēža preparāta Belinostata atklāšanā” (2014. g.);
- LZA un LU Cicerona balva “Par izcilu devumu pasaulē atzītu medicīnas preparātu radīšanā” (2014. g.);
- Eiropas izgudrotāju balvas (European Inventor Award) kategorijā “Mūža ieguldījums” nominācijas finālists (2015. g.);
- Starptautiskā Zinātniskās sadarbības fonda, Lomonosova Maskavas Valsts universitātes un Krievijas Mendelejeva Ķīmijas biedrības apbalvojums par izciliem panākumiem heterociklu ķīmijas laukā A.N.Kosta simtgades piemiņas medaļa (2015. g.);
- Valtera Capa medaļa par izciliem izgudrojumiem medicīnas ķīmijā un Latvijas prestiža celšanu pasaulē (LZA, Latvijas Patentu valde un Minox GmbH, Vācija) (2015. g.);
- LZA un AS “[Grindeks](#)” balva *Zelta pūce* “Par jaunu kardioprotektoru izstrādi un to darbības mehānismu pētījumiem” (2016. g.);
- LR Izglītības un zinātnes ministrijas atzinības raksts “Par ieguldījumu institūta izaugsmē un attīstībā” (2017. g.).

Latvijas Zinātņu akadēmijas ikgadējā konkursa “Nozīmīgākie sasniegumi zinātnē” nominācijas

- 2007. g. – “Parādīta mildronāta spēja normalizēt šūnas mitohondriālos procesus, kas paver jaunas iespējas neirodeģeneratīvo slimību ārstēšanā” (akadēmiķe Vija Kluša, akadēmiķis Ivars Kalviņš, LU Medicīnas fakultāte, Latvijas Organiskās sintēzes institūts);
- 2011. g. – “Sekmīgi realizēta klīnisko pētījumu pirmā daļa par Parkinsona slimības vēlīno komplikāciju terapijai izmantojamo jauno zāļu vielu” (Juris Fotins, Aleksandrs Gutcaits, akadēmiķis Ivars Kalviņš, Ronalds Zemribo un Valerjans Kauss, Latvijas Organiskās sintēzes institūts, sadarbībā ar “Merz Pharmaceuticals”, Vācija);
- 2013. g. – “Pabeigta jaunas oriģinālas kardioprotektīvas zāļu kandidātvielas ķīmiskā un eksperimentālā izpēte, kas ļauj uzsākt šīs vielas klīniskos pētījumus” (akadēmiķe Maija

Dambrova, Dr. Solveiga Grīnberga, akadēmiķis Ivars Kalviņš, Dr. Jānis Kūka, Dr. Edgars Liepiņš, Dr. Daina Loļa, Dr. Einārs Loža, LZA kor.loc. Osvalds Pugovičs, Dr. Reinis Vilšķērsts; Dr. Ilmārs Stonāns; Latvijas Organiskās sintēzes institūts, AS “Grindeks”);
2014. g. – “Latvijā sintezētā aktīvā pretvēža viela kā preparāts belinostats atļauta lietošanai ASV medicīnas praksē perifēriālas T-limfomas ārstēšanā” (akadēmiķis Ivars Kalviņš, Dr.chem. Einārs Loža, Dr.chem. Klāra Dikovska, Latvijas Organiskās sintēzes institūts);

2017. g. – “Atklāts jauns savienojums E1R atmiņas procesu uzlabošanai un epilepsijas ārstēšanai” (Dr.med. Līga Zvejniece, Dr.pharm. Edijs Vāvers, Dr.biol. Baiba Švalbe, Dr.chem. Maksims Vorona, akadēmiķe Maija Dambrova, akadēmiķis Grigorijs Veinbergs, akadēmiķis Ivars Kalviņš, Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Dr.biol. Ilga Misāne, Dr.med. Ilmārs Stonāns, AS “Grindeks”);

2021. g. – “Drošu tehnoloģiju integrācija aizsardzībai pret Covid-19 veselības aprūpes un augsta riska zonās” (LZA īstenais loceklis Tālis Juhna, *Dr.sc.ing.* Linda Mežule, LZA īstenais loceklis Ivars Kalviņš, LZA īstenais loceklis Juris Purāns, LZA īstenais loceklis Andris Šutka, *Dr.sc.ing.* Inga Dāboliņa, *Dr.sc.ing.* Inese Fiļipova, *Dr.biol.* Ilze Irbe, *Dr.med.* Ivars Vanadziņš, LZA korespondētājloceklis Atis Elsts, *Mg.iur.* Andreta Slavinska, *Dr.biol.* Anna Zajakina, *Dr.sc.ing.* Andris Martinovs, *Dr.phys.* Atis Skudra, LZA korespondētājlocekle Gita Rēvalde, *Dr.sc.ing.* Agris Ņikitenko, *Dr.chem.* Kārlis Pajuste, *Mg.sc.ing.* Aleksandrs Ļevinskis, Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Organiskās sintēzes institūts, LU Cietvielu fizikas institūts, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Rīgas Stradiņa universitāte, LU Atomfizikas un spektroskopijas institūts, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, Elektronikas un datorzinātņu institūts);

2022. g. – “Radīta jauna pieeja personalizētu pretvēža līdzekļu izstrādē” (LZA akadēmiķis Ivars Kalviņš, *Dr.chem.* Viktors Andrianovs, *Dr.chem.* Ilona Domračeva, *Dr.chem.* Iveta Kaņepe, *Mg.sc.ing.* Diana Zeļencova–Gopejenko, *Mg.sc.* Irēna Leite. Latvijas Organiskās sintēzes institūts).

Galvenie pētījumu virzieni

- Fizioloģiski aktīvu vielu meklējumi dabīgo aminoskābju sintētisko analogu rindā, heterociklisko savienojumu ķīmija, medicīnisko preparātu izstrāde CNS, sirds-asinsvadu, pretvēža un imūno modulatoru jomā, farmakoloģiski aktīvo vielu iedarbības molekulāro mehānismu pētījumi, imūnomodulācijas bioloģiskie mehānismi.

- Oriģināla antiišēmiska preparāta Mildronāta® (meldonija), pretvēža imunostimulatora Leakadīna (3), kā arī viens no jaunu oriģinālu meldoniju saturošu farmaceitisku kompozīciju (Kapikors, Mildronāts GX) autoriem, kā arī viens no pretvēža preparāta belinostata un topošā medikamenta EG-GX autoriem.

- Vairāk nekā 250 izgudrojumu (kopā vairāk nekā 1350 patentu, patentu pieteikumu un autorapliecību), 5 grāmatu, >450 zinātnisku rakstu (no tiem Scopus citētie raksti – 175) un vairāk nekā 200 starptautisku konferenču referātu tēžu līdzautors.

Nozīmīgāko projektu vadība (2010–2021)

- Valsts pētījumu programmas “[Drošu tehnoloģiju integrācija aizsardzībai pret Covid-19 veselības aprūpes un augsta riska zonās](#)” (2020) projekta vadītājs;
- LZP projekta “Izoformu specifisku PDI inhibitoru dizains, izpēte un SAR” vadītājs (2018–2021);
- Eiropas Savienības pētniecības infrastruktūras EU-OPENSSCREEN 7. ietvara programmas projekta “InnovaBalt” Vadošā Baltijas reģionālā zāļu izstrādes centra – Latvijas Organiskās sintēzes institūta pētnieciskās un inovatīvās kapacitātes stiprināšana” līdzvadītājs–koordinators (2013–2016);
- Latvijas valsts pētījumu programmas “Biomedicīna Sabiedrības Veselībai” programmas vadītāja vietnieks (2014–2018);
- Latvijas Organiskās sintēzes institūta projekta “Aziridīn-2-karbonskābju atvasinājumi kā hibrīdās pretvēža zāles” vadītājs (2016);
- Latvijas valsts pētījumu programmas “Jaunas zāles un biokorekcijas līdzekļi: konstruēšana, transportformas un darbības mehānisms” līdzvadītājs (2010–2013).

Darba pieredze

- no 2020. g. Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents
- no 2014. g. Karbofunkcionālo savienojumu laboratorijas vadītājs, vadošais pētnieks, Latvijas Organiskās sintēzes institūts (OSI)
- 2015. g.–2018. g. OSI Zinātniskās padomes priekšsēdētājs
- 2003. g.–2015. g. Latvijas Organiskās sintēzes institūta direktors
- 1992. g.–2003. g. direktora vietnieks zinātniskajā darbā, OSI
- 1991. g.–2015. g. Medicīniskās ķīmijas nodaļas vadītājs, OSI
- no 1990. g. Karbofunkcionālo savienojumu ķīmijas laboratorijas vadītājs, OSI
- 1986. g.–1990. g. Medicīnas ķīmijas laboratorijas vadītājs, OSI
- 1981. g.–1986. g. grupas vadītājs, OSI
- 1979. g.–1980. g. pēcdoktorantūras stažieris, Minhenes universitāte, Organiskās ķīmijas institūts
- 1979. g.–1986. g. vecākais zinātniskais līdzstrādnieks, Elementorganisko savienojumu laboratorija, OSI
- 1975. g.–1979. g. jaunākais zinātniskais līdzstrādnieks, Elementorganisko savienojumu laboratorija, OSI
- 1972. g.–1975. g. aspirants, Sintētisko ārstniecības līdzekļu laboratorija, OSI
- 1971. g.–1972. g. vecākais inženieris, LZA OSI Eksperimentālā rūpnīca
- 1970. g.–1971. g. vecākais inženieris – grupas vadītājs, Sintētisko ārstniecības līdzekļu laboratorija, OSI
- 1969. g.–1970. g. inženieris, Sintētisko ārstniecības līdzekļu laboratorija, OSI.

Pedagoģiskais darbs

1997.g., 2001. g.–2020. g. – lekciju kurss “Medicīnas ķīmija” un “Ārstniecības vielu tehnoloģijas izmeklētās nodaļas” Rīgas Tehniskās universitātes un Rīgas Stradiņa universitātes studentiem. Vadīta 5 promocijas darbu izstrāde.

Darbība profesionālās un sabiedriskās organizācijās (2022. g.)

- Latvijas Universitātes padomes loceklis;

- LZA īstēnais loceklis;
- Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas loceklis;
- Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāta loceklis;
- RSU Farmācijas nozares promocijas padomes priekšsēdētājs;
- RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes Ķīmijas nozares promocijas padomes loceklis;
- Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģijas padomes loceklis;
- LR Ekonomikas ministrijas Ekspertu padomes farmācijā un biomedicīnā vadītājs,
- biedrības “Latvijas Zinātnieku savienība” padomes priekšsēdētājs;
- biedrības “Latvijas Inovatoru apvienība” valdes priekšsēdētājs;
- biedrības “Valsts zinātnisko institūtu asociācija” valdes loceklis;
- biedrības “Baltijas Inovāciju pētījumu un tehnoloģiju institūts” (BIRTI) padomes loceklis;
- atklātā sabiedriskā fonda “Taiho Latvijas fonds” valdes priekšsēdētājs;
- Liepājas universitātes Padomnieku konventa priekšsēdētājs;
- Rīgas Stradiņa universitātes Padomnieku konventa loceklis;
- RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes Padomnieku konventa loceklis;
- žurnāla “*World Applied Sciences Journal*” redkolēģijas loceklis;
- žurnāla “*Medicina*” redkolēģijas loceklis;
- Igaunijas ķīmijas žurnāla “*Proceedings of the Estonian Academy of Sciences*” redkolēģijas loceklis;
- Latvijas Farmaceutiskās ķīmijas biedrības biedrs.

Foto – Jānis Brencis.

Kontaktinformācija

Latvijas Zinātņu akadēmija
 Akadēmijas laukums 1,
 Rīga, LV-1050, Latvija
 Telefons: +371 67225361
 Fakss: + 371 67821153
 E-pasts: lza@lza.lv